

Statsforvalteren i Oslo og Viken
sfovpost@statsforvalteren.no

Drammen, 28. oktober 2022

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Oslofjordens friluftsråd, Naturvernforbundet i Buskerud, Birdlife Norge avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

2022/ 6559: Søknad om tillatelse til utslipp av avløpsvann fra Høgevarde renseanlegg.

Uttalelse fra Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Vi viser til Høgevarde AS sin søknad om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av avløpsvann fra Høgevarde renseanlegg i Flå kommune.

Vi mener at Høgevarde AS ikke skal få innvilget sin søknad om midlertidig utvidet utslippstillatelse eller unntak fra krav om prøvetaking.

Ikke tilfredsstillende dokumentasjon

I rapporten fra Asplan Viak står det at det ikke foreligger analyseresultater eller dokumentasjon på driftsforhold fra tidligere driftsår (2010 – 2019) for renseanlegget, og det er heller ikke sendt inn årsrapport til Flå kommune. Unntaksvis er det tatt ut vann- og algeprøver i vassdraget. I denne perioden har det vært en driftsavtale med leverandør, med ett årlig servicebesøk.

Analyseresultatene fra 2020 viser at renseanlegget ikke har klart rensekravene siden de begynte å utføre analyser. Det er heller ikke tilstrekkelige analyser fra utløp sandfilterbassenger for å beregne utslippet til elva.

Vi mener at dette er sterkt kritikkverdig, og viser at renseanlegget ikke tar Naturmangfoldloven på alvor. Høgevarde AS må vise bedre dokumentasjon og bedre analyser på at de er villige til å ta vare på natur og vannmiljø i sine hytteprosjekter som i utgangspunktet er kraftig inngrep i naturen.

Søknad om midlertidig utvidet utslippstillatelse

Høgevarde AS søker om midlertidig utslippstillatelse for inntil 4 000 pe for perioden 2023 – 2029. Søknaden omfatter tettbebyggelsen Høgevarde – Grøun – Heimseter. Alt avløpsvann ledes til Høgevarde renseanlegg, som skal utvides fra 1 880 pe til 4 000 pe, med Gulsvikelva som resipient. Renseanleggets kapasitet vil bli utvidet fra 370 m³ /d til 670 m³ /d. Biologisk kjemisk rensed avløpsvann ledes til etterpolering i et forsterket sandfilter- anlegg rett sør for renseanlegget, før utslipp til elva.

Miljødirektoratet har i brev av 20. august 2019¹ bedt statsforvalterne om å skjerpe praksisen med å stille krav til sekundærrensning for utslipp som omfattes av forurensningsforskriften kap. 14. Hensikten er å sikre bedre rensning av kommunalt avløpsvann og at forurensningsforskriften overholdes. Høgevarde renseanlegg har krav til sekundærrensning i dag som følge av forurensningsforskriften § 14-7.

Vi mener Høgevarde AS ikke skal få utvidet utslippstillatelsen før analyser for utslipp fra sandfilterbassenget er iverksatt på en bedre måte.

Søknad om midlertidig unntak fra krav om prøvetaking

Det søkes om dispensasjon fra kravet om akkreditert prøvetaking, pga. kort driftsperiode fram til nytt renseanlegg skal stå klart til drift i 2029

Vi mener at syv år er en relativt lang tidsperiode uten at det tas vannprøver. Vi mener Statsforvalteren må stille krav om utbedrede vannprøver, fremfor at det ikke skal tas vannprøver.

Flere fritidsboliger

Høgevarde hytteområde skal videreutvikles og fortettes, og det er påbegynt reguleringsplaner for to nye utbyggingsområder, HV16Heimseter og HV19Grøun. Til sammen utgjør dette i størrelsesorden 2 000 - 2 300 fritidsboliger innen 2029.

Utbyggingen på Høgevarde har ikke prioritert rensekrav under utbyggingen. Det viser at antall planlagte hytter fremkommer langt viktigere enn å vise varsomhet, ref. Naturmangfoldloven § 6:

§ 6.(generell aktsomhetsplikt)

Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

Se også § 9:

¹ [brev-om-sekunderrensning.pdf \(statsforvalteren.no\)](#)

§ 9.(føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

1: Høgevarde AS må vise bedre dokumentasjon og bedre analyser på at de er villige til å ta vare på natur og vannmiljø i sine hytteprosjekter som i utgangspunktet er kraftig inngrep i naturen.

Nedbørsfelt Viken og Innlandet vannregion.

Gulsvikelva er resipient for avløpsanlegget. Gulsvikelva renner ut i Krøderen.

Krøderen er en del av Hallingdal vannområde, i Viken og Innlandet vannregion. Det er viktig at alle utslipp i tilhørende vassdrag tar hensyn til hele vannregionen.

Krøderen

I Krøderen er vannkvaliteten god til meget god. Selv om det er et viss innslag av bakterier i vannet som kommer inn, virker fjorden på grunn av stort vannvolum som et renseanlegg. Ut av Krøderen er

vannkvaliteten god til meget god med hensyn til næringsalter, mens gjedde har kommet inn som fremmed art. I Krøderen er det 6 fiskearter (ørret, røye, sik, abbor, gjedde og ørekyt) i tillegg til kreps.

De senere år har økt utbygging av hytter i fjell og skogområdene, medført nye utfordringer i forhold til gode renseløsninger for å redusere negativ effekt i lokale vassdrag (Vannportalen)².

Det er viktig at Krøderen får opprettholdt god vannkvalitet, og at rensenanleggene i området har minst mulig utslipp. Nitrogen er vannløselig, og blir med vannet hele veien ned fra Gulsvikelva til Krøderen, og videre ut i fjorden.

Tiltaksplanen for Oslofjorden

Næringsstoffer fra Krøderen renner videre ut i Drammensfjorden og Oslofjorden.

Utslipp fra rensenanlegg er en av hovedårsakene til økt mengde nitrogen i fjorden, og dermed en av hovedårsakene til at både Oslofjorden og Drammensfjorden er i krise. Det jobbes i dag mye for å begrense forurensningen fra avløp, og det er viktig at vi ikke tilfører mer Nitrogen og Fosfor i vannet enn hva det allerede er i dag.

NIVA og Havforskningsinstituttet har i sin utredning om behovet for å redusere tilførslene av Nitrogen til Oslofjorden (2022), konkludert med at den negative miljøutviklingen i Oslofjorden i hovedsak skyldes *svært høy tilførsel* av nitrogen, fosfor, jordpartikler og organisk materiale til fjorden, som fører til algeoppblomstring (eutrofifremmende organismer i fjorden). Økning av alger, fører til lavt oksygeninnhold i fjorden, som igjen fører til dårlige levekår for livet i havet.

Tiltak for bedre vannmiljø.

Miljødirektoratet jobber for å bedre miljøtilstanden i norske vann. Fysiske restaureringstiltak for å bedre miljøtilstanden i vann er blitt prioritert, som følge av at Klima- og miljødepartementet har lagt opp til å styrke arbeidet med restaurering av vassdrag i perioden 2021-2030.

Tiltakene skal blant annet åpne bekker, forbedre leveforholdene for fisk og andre arter i vann, hindre at vann gror igjen av planter, eller **redusere effektene av menneskelig aktivitet som utslipp av kloakk** og annen type forurensning³.

Utredningen fra NIVA og Havforskningsinstituttet anbefaler at det innføres nitrogenrensning på alle rensenanlegg for avløp. Forurensningsmyndighetene har fulgt opp denne anbefalingen ved at Miljødirektoratet nå anbefaler at *Statsforvalterne skal kreve* nitrogenfjerning på en rekke kommunale avløpsanlegg med utslipp til Oslofjordens nedbørsfelt⁴.

Vannforskriften

Vannforskriften, som er Norges gjennomføring av EUs vanndirektiv, setter klare miljømål for vannforekomster i Norge, og forutsetter at det gjøres tiltak for å nå disse. Miljømyndighetene,

² [Om Hallingdal vannområde - Vannportalen](#)

³ [24 millioner til bedre vannmiljø - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

⁴ [NIVA Open Access Archive: Utredning av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord \(unit.no\)](#)

relevante sektormyndigheter og kommunene har ansvaret for å gjennomføre tiltak for å oppnå de bindende miljømålene⁵.

Krav om nitrogen- og fosforrensing

Forum for natur og friluftsliv Buskerud har registrert at det har vært stilt forskjellige krav til rensing av avløpsvann når tillatelser gis. Vi mener dette er svært uheldig og vil sinke arbeidet med å bedre tilstanden i fjorden. Tilstanden i hele Oslofjorden er dårlig. Vi ber derfor Statsforvalteren i Oslo og Viken følge opp med krav om nitrogenrensing når de gir sine tillatelser til utslipp fra renseanlegg, slik at vi fortrest mulig kan få effekt av reduksjon i tilførselen av nitrogen. Vi mener også at det er viktig at det også innføres grenseverdier for den maksimale årlige tilførselen (kg/år). Dersom det kun settes prosentkrav i utslippstillatelsen, vil utslippet øke etter hvert som tilførselen øker.

Konklusjon

Nasjonale føringer og forurensningsmyndigheter jobber med å redusere utslipp av nitrogen og fosfor i havet. Dette er et stort arbeid, og søknaden til Høgevarde AS går imot dette arbeidet. Høgevarde AS bør derfor ikke få unntak fra regelen og dermed være med på å hindre det pågående arbeidet for å redusere utslipp av nitrogen og fosfor (kloakk) i vannet.

Sammen jobber vi for et renere vann.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

⁵ [Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)